

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту**  
(найменування кафедри)

**РЕФЕРАТ**  
**кваліфікаційної роботи**  
**на здобуття освітнього ступеня магістра**  
**зі спеціальності \_\_\_\_\_**  
(шифр та найменування спеціальності)  
**за магістерською програмою професійного спрямування**  
\_\_\_\_\_  
(назва магістерської програми)

на тему: «Облік і аудит стану та ефективності використання  
основних засобів (на прикладі ПАТ «ОЗРСВ»)»  
(назва теми)

**Виконавець:**

студент ЦЗФН

Бахчиванжи Е. І. \_\_\_\_\_

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

**Науковий керівник:**

Д.Є.Н., доцент,

(науковий ступінь, вчене звання)

Кузіна Р.В. \_\_\_\_\_

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

## ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми обумовлена реформуванням системи бухгалтерського обліку в Україні як складової частини заходів, орієнтованих на впровадження економічних відносин ринкового спрямування. Трансформація обліку здійснюється в рамках реалізації стратегічного курсу нашої держави на інтеграцію до світового економічного простору, що передбачає адаптацію законодавства України до європейського рівня. Облік основних засобів трудомісткий, а через те, що ця категорія майна підлягає оподаткуванню облік має бути ще детальним і точним.

Мета роботи є дослідження організації бухгалтерського обліку і аудиту основних засобів, в результаті якого можна буде дати науково-обґрунтовані рекомендації та пропозиції щодо усунення виявлених недоліків і подальшому вдосконаленню обліку основних засобів.

### Завдання дослідження:

- визначити економічну сутність основних засобів та їх роль в процесі діяльності підприємства;
- розглянути класифікацію й оцінку основних засобів;
- дослідити методи розрахунку амортизації та облік зносу основних засобів;
- надати загальну характеристику досліджуваного підприємства і проаналізувати основні показники його фінансово-господарської діяльності;
- дослідити документальне супроводження наявності та динаміки основних засобів на підприємстві;
- розглянути організацію обліку надходження та використання основних засобів;
- вивчити організацію обліку вибуття основних засобів підприємства;
- розглянути організацію обліку поліпшення основних засобів шляхом ремонту;
- визначити цілі, завдання та джерела інформації при аудиторській перевірці основних засобів;
- провести аудиторську перевірку основних засобів підприємства;
- визначити основні показники використання об'єктів основних засобів;
- провести аналіз економічної ефективності використання основних засобів;
- визначити оптимальний метод нарахування амортизації основних засобів за допомогою економіко-математичного моделювання.

Об'єкт дослідження є облік і аудит наявності та руху основних засобів, аналіз ефективності їх використання.

Предмет дослідження є теорія та практика бухгалтерського обліку і аудиту наявності та руху основних засобів, аналізу ефективності їх використання.

**Методи дослідження:** До основних загальнонаукових методів дослідження, що використані автором, слід віднести діалектичний метод пізнання, логічний та структурно-функціональний методи. При дослідженні використовувались методи наукової абстракції, індукції та дедукції, аналізу і синтезу, порівняння, вибіркового обстеження та групування, а також інші прийоми економіко-статистичного дослідження.

**Інформаційна база дослідження** є законодавчі акти України та нормативно-правові документи, що регулюють діяльність суб'єктів господарювання, теоретичні й методичні наукові публікації та монографічні видання закордонних і вітчизняних учених, матеріали наукових конференцій та досліджень, дані фінансової і статистичної звітності Публичного акціонерного товариства «Одеський завод радіально свердлильних верстатів» (далі – ПАТ «ОЗРСВ»).

**Структура та обсяг роботи.** Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (88 найменувань) та 24-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 124 сторінок. Основний зміст викладено на 116 сторінках. Робота містить 27 таблиць, 12 рисунків.

## ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні основи обліку основних засобів» розглянуті питання визнання основних засобів за міжнародними та національними стандартами; класифікація й оцінка основних засобів; економічна сутність амортизації і методи її нарахування.

У другому розділі «Діюча практика обліку основних засобів в ПАТ «ОЗРСВ»» описана загальна характеристика та основні показники фінансово-господарської діяльності підприємства, документальне супроводження наявності та динаміки основних засобів на підприємстві, облік руху основних засобів, облік поліпшення основних засобів.

У третьому розділі «Аудит і аналіз використання основних засобів в ПАТ «ОЗРСВ»» запропоновано економіко-математичне моделювання оптимального методу нарахування амортизації основних засобів, аналіз економічної ефективності використання основних засобів підприємства, розглянуто аудиторська перевірка основних засобів підприємства

## ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Підприємству доцільно використовувати «Опис інвентарних карток з обліку основних засобів» (ф.ОЗ-7), «Картка обліку руху основних засобів» (ф.ОЗ-8), «Інвентарний список основних засобів» (ф.ОЗ-9) для контролю

матеріально-відповідальних осіб за збереженням інвентарних карток і, відповідно, об'єктів основних засобів.

2. В акті прийому-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів (ф. ОЗ-1) слід розкрити умови амортизації об'єкту, вказувати до якої групи належить основний засіб відповідно ПКУ (п. 145.1) і термін його корисного використання (експлуатації).

3. В акті на списання основних засобів (ф. ОЗ-3) доцільно зазначати фактичний термін корисного використання або продуктивність об'єкта, а також розмір ліквідаційної вартості. Вказувати в акті розмір залишкової вартості ліквідованого об'єкта, оскільки він впливає на фінансовий результат. Така інформація буде корисною при встановленні очікуваних показників за аналогічними об'єктами, які будуть у майбутньому надходити на підприємство.

4. Типову форму ОЗ-2 «Акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів», на нашу думку, доречно доповнити графою «номер групи» відповідно до класифікації ПКУ.

5. Підприємству рекомендовано переглянути критерії віднесення активів до основних засобів в Наказі про облікову політику та встановити законодавчо рекомендований ПКУ (п.п. 14.1.138. ст. 14) критерій віднесення до основних засобів необоротних активів, первісна вартість яких до 01.09.2015 р. вища 6000 грн.

6. Для обліку визнаних відповідно до П(С)БО 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» зобов'язань, прямо пов'язаних з необоротними активами та групами вибуття, утримуваними для продажу, для відображення передплати за реалізовані основні засоби доцільно використовувати передбачений Інструкцією до Плану рахунків субрахунок 680 «Розрахунки, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утримуваними для продажу».

7. Підприємству рекомендовано в січні кожного року визначати граничну суму ремонтів, яка включається у витрати (10% від сукупної

балансової вартості всіх груп основних засобів на початок року) та скласти щоквартальний графік розподілення цієї суми. Така міра дозволила б включати суму ремонтів у витрати рівномірно протягом всього року.

8. Доцільно розробити зведений графік з обліку основних засобів, у якому зазначити: кількість примірників кожного документа, які необхідні для оформлення тієї чи іншої господарської операції; осіб, відповідальних за кожний вид робіт (складання документів, їх перевірку, реєстрацію, обробку, облікову реєстрацію інформації в облікових регістрах) і терміни їх виконання.

9. Керівництву підприємства рекомендовано погасити несплачений капітал.

10. З метою обробки та узагальнення облікової інформації, адаптованої до сучасної автоматизації обліку ПАТ «ОЗРСВ» доцільно використовувати конфігурацію «1С: Бухгалтерія 8.2».

Запровадження підприємством усіх наведених рекомендацій надасть можливість усунути виявлені недоліки та вдосконалити організацію обліку основних засобів, що сприятиме точнішій, достовірнішій і повнішій інформації та посиленню контролю за наявністю і рухом об'єктів основних засобів ПАТ «ОЗРСВ».

## АНОТАЦІЯ

**Бахчиванжи Є. І. «Облік і аудит стану та ефективності використання основних засобів (на прикладі ПАТ «ОЗРСВ»)»**

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «071 Облік і оподаткування» за магістерською програмою

*(шифр та назва спеціальності)*

професійного за спрямування «Облік і аудит в управлінні підприємствами за видами

*(назва магістерської програм)*

економічної діяльності». – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2017.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти обліку і аудиту основних засобів, діюча практика обліку і аудиту основних засобів в ПАТ «ОЗРСВ», напрями удосконалення організаційно-методичних питань обліку і аудиту основних засобів на підприємстві.

В результаті дослідження була виявлена низка недоліків обліку основних засобів в ПАТ «ОЗРСВ». Запропоновано напрями удосконалення первинної облікової інформації обліку надходження, стану і руху основних засобів підприємства, їх утримання і ремонтів. Надані рекомендації з удосконалення автоматизації системи аналітичного та синтетичного обліку в ПАТ «ОЗРСВ».

**Ключові слова:** основні засоби, первісна вартість, залишкова вартість, корисне використання, методи амортизації, строк експлуатації, ремонт та поліпшення.

## ANNOTATION

**Bahchivandgi E. I. «Accounting and audit of the state and efficiency of using the fixed assets (based on PJSC «ORDP»)»**

Thesis for Master degree in specialty «071 Accounting and taxation» under the program Accounting and audit in the management of enterprises by type economic activity - Odessa National Economic University. – Odesa. 2017.

Diploma thesis deals with the theoretical aspects of accounting and auditing of fixed assets, current practice of accounting and auditing of fixed assets in PJSC «**ORDP**», directions to improve the organizational and methodical issues of accounting and audit of fixed assets at the enterprise.

As a result of the study, a number of shortcomings in the accounting of fixed assets in PJSC «ОЗРСВ» were revealed. Directions to improve the primary accounting information on the receipt of income, state and movement of enterprise's fixed assets, its maintenance and repairs have been proposed. The recommendations on improvement the automation system of analytical and synthetic accounting in PJSC « **ORDP** » were given.

**Keywords:** fixed assets, initial cost, residual value, useful usage, depreciation methods, operation term, repairs and improvements.